

De voortgang van elektronische informatieverwerking in de tandheelkunde

Elektronische informatieverwerking in de medische sector wordt op grote schaal toegepast. Aan de medische faculteiten wordt tijdens de studie uitgebreid aandacht besteed aan de mogelijkheden die de computer biedt voor de opslag en de verwerking van elektronisch verkregen gegevens ten behoeve van diagnose en therapie voor de behandeling van patiënten. Ook de communicatie tussen de verschillende zorgverleners tijdens het hele zorgtraject kan met dezelfde computer worden verzorgd. Op internet wordt hiervoor het begrip 'medical informatics' gehanteerd. Wie op internet op dit trefwoord zoekt, komt in het algemeen op medisch georiënteerde websites terecht. In deze bijdrage worden via de websites van een tweetal organisaties de globale ontwikkelingen voor het tandheelkundig veld bekeken.

Medische informatieverwerking

Eén van deze grote websites is die van de American Medical Informatics Association (AMIA) (www.amia.org). Dit is een non-profitorganisatie die zowel individuele leden als georganiseerde verbanden onderdak biedt. De doelstelling van de organisatie is het beschikbaar stellen en onderhouden van een platform, teneinde de ontwikkeling en de voortgang van informatica en elektronische communicatie voor het medische zorgveld in al zijn facetten te stimuleren en te bevorderen. Ieder die zich met deze materie bezighoudt, kan zich individueel of als organisatie aansluiten bij de AMIA. De praktische uitvoering van deze doelstelling geschiedt door middel van onder andere conferenties en symposia, maar het meest effectief zijn de diverse specifieke werkgroepen die in het leven zijn geroepen. Zo zijn er werkgroepen die zich bezighouden met 'Critical Care & Emergency Medicine', 'Clinical Information Systems', 'Clinical Trials', 'Consumers Health Informatics' en dergelijke. Ook de tandheelkunde vindt men hier terug in de vorm van de 'Dental Informatics Working Group'; waarover later meer.

De andere koepelorganisatie die via een website informatie biedt, is de International Medical Informatics Association (IMIA), de internationale versie van de bovengenoemde Amerikaanse organisatie. Op de website (www.imia.org) is veel wereldomvattend nieuws over dezelfde uitgangspunten te vinden. Hier kan men via de 'Member Societies' ook de vertegenwoordigers van alle aangesloten landen vinden. Voor Nederland is dat de Vereniging voor Medische en Biologische Informatieverwerking (VMBI). Deze vereniging is niet met een link verbonden, maar heeft wel een eigen (summiere) website (www.vmbi.nl), waar weinig informatie over de materie zelf is te vinden. Wie Nederlandse informatie wil zoeken, dient de Belgische vertegenwoordiger op de lijst aan te klikken. Deze Belgian Society for Medical Informatics (MIM) biedt veel internationale en lokale verbindingen op haar website www.bmia.be. Zo is er via 'Related Sites' een link naar de website van de Nederlandse tak van de Health Level Seven (HL7), een vanuit de International Standards Organisation (ISO) geïnitieerde organisatie op het gebied van de standaardisering in de medische informatie-uitwisseling. Hier kan men de voortgang en de aanpassingen aan de internationale standaarden van de in Nederlandse ziekenhuizen gebruikte informatiesystemen, de ruggengraat voor het hele zorgverleners circuit, zien. Vermeld wordt dat thans de software van circa 80% van de gebruikers aan de geldende norm beantwoordt. Tandheel-

Menubalk op de website van de AMIA.

kundige vertegenwoordiging in welke vorm dan ook zoekt men tevergeefs. 'Dental informatics' in Nederland volgt kennelijk nog steeds een eigen (zij)spoor.

Dental Informatics Working Group

In de Verenigde Staten is een aantal tandheelkundige opleidingen die de tandheelkundige informatica in hun curriculum hebben opgenomen. Een van de bekendste en reeds in het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* besproken sites is die van de Temple University (Liem, 1998). De website van deze universiteit herbergt behalve de eigen uitgebreide afdeling tandheelkundige informatica ook de Dental Informatics Working Group. Met het adres www.temple.edu/dentistry/amia/ krijgt men rechtstreeks toegang tot de site. Het hoofdmenu biedt een tiental ingangen naar de gebruikelijke gegevens, waarvan de strekking natuurlijk voor een deel overeenkomt met die van de AMIA. Voor de tandheelkundig georiënteerde bezoeker zijn de ingangen 'Members', 'Listserv' en 'DI-Sites' van belang. Onder 'Members' is er een link naar Elizabeth Pilcher (Medical University of South Carolina), waar via de link Graduate Dental CE Course een uitgebreide database met de 40, in Amerika, meest gebruikte medicijnen voor de tandheelkundige praktijk is te raadplegen. Studenten vinden in de 'Ongoing projects' op de Elizabeth Pilcher-pagina met de link 'Fixed Prosthodontics' een aardige instructie met behulp van multimedia voor het kroon- en brugwerk. Deze on-line cursus is erg uitgebreid en werkelijk zeer bruikbaar. Via de 'Listserv' kan men zich aanmelden voor per e-mail werkende discussiegroepen van gelijkgestemde tandheelkundige en medische op elektronische informatie gerichte vakbroeders. De button 'DI-sites' ten slotte verstrekt een lijst met links naar andere en niet alleen tandheelkundig gerichte informatiebronnen. Wie dit alles overziet en de surfresultaten inventariseert, komt tot de slotsom dat de voortgang op het gebied van de tandheelkundige informatica erg langzaam verloopt. In het medische veld worden er wel grote stappen genomen, wat gezien de enorme aanwas aan informatie en de toegenomen vraag naar zorg ook onvermijdelijk is. Hier en daar (voornamelijk daar) zijn er op tandheelkundig gebied enkele interessante ontwikkelingen gaande, zodat de hoop op aansluiting aan deze voortsnellende ICT-trein voor onze professie nog niet helemaal achter de horizon is verdwenen.

S.L. Liem, redacteur internet

Literatuur

- LIEM S.L. Dental Informatics aan de Temple University. *Ned Tijdschr Tandheelkd* 1998; 105: 143.